

Danmarks
Naturfredningsforening

~~Fødevarekrise og~~ Grøn omstilling af landbruget

Efterårskonference IFRO d. 15. november 2022

Sebastian Jonshøj, vicepræsident DN

Ganske kort om DN

- Stiftet i 1911
- 132.000 medlemmer / 1.500 frivillige
- Nationalt virke / Lokal forankring
- Ca. 80 ansatte i sekretariatet i København
- Modtager ikke offentlig støtte
- Politisk uafhængig
- Arbejder for en rig natur, et rent miljø og et stabilt klima

En fælles udfordring

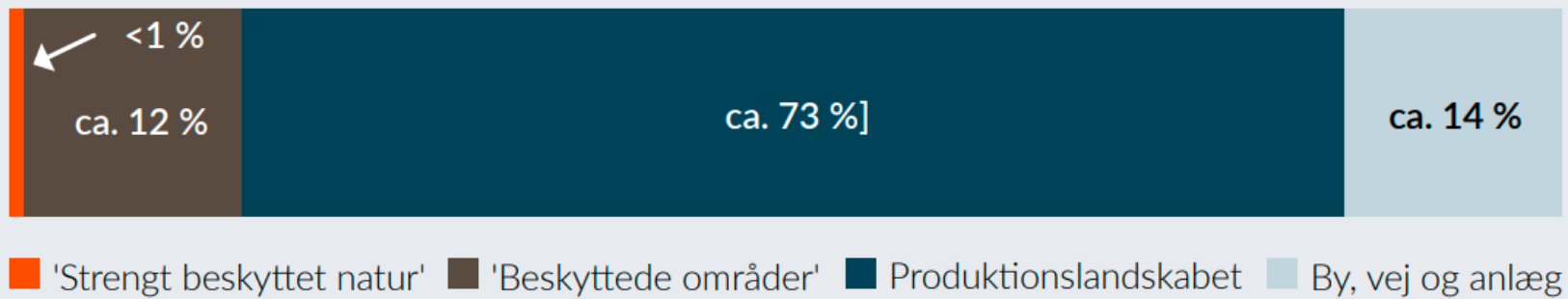
”Vi står midt i en natur-, miljø- og klimakrise, og den barske sandhed er, at vi har få år til at vende udviklingen, hvis vi vil sikre en sund og bæredygtig klode til de kommende generationer”

Der er et yndigt land ...

Danmarks
Naturfredningsforening

Danmarks arealanvendelse 2022

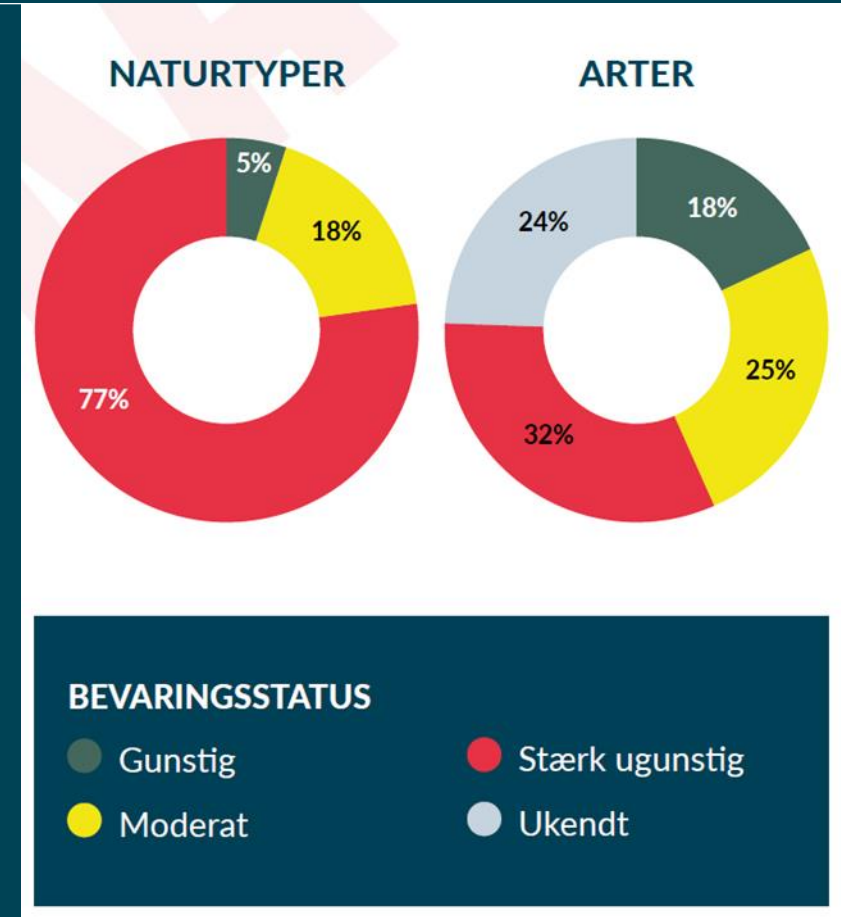

Biodiversitetskrisen

Danmarks
Naturfredningsforening

- De danske naturtyper og arters bevaringsstatus (2019)
- 95 % af levestederne er i moderat til stærkt ugunstig bevaringsstatus
- 57 % af arterne i moderat til stærkt ugunstig bevaringsstatus

Kilde: DN, efter Artikel 17 rapport, 2019

Klimakrisen

- Paris aftalen forpligter
 - Maks. 1,5-2°C
- Klimaloven
 - 70% CO₂-reduktion i 2030
- CO₂-neutralitet i 2050

Landbrugets andel af Danmarks samlede CO₂-udledning

2020	36,73%	100%
2030	41,86%	100%
2035	43,88%	100%

Der forventes et mindre fald i landbrugets samlede CO₂-udledning frem mod 2035, men da andre sektorer forventes at reducere deres CO₂-udledning markant mere, forventes landbrugets andel af Danmarks samlede CO₂-udledning at stige.

Kilde: Energistyrelsens Klimastatus og -fremskrivning 2022

Vandmiljøet

- Eutrofiering af vore vandløb, søer og havmiljø
- Vandrammedirektiv: God økologisk tilstand
- Kvælstofreduktion min. 11.000 tons/år
- 2027 – sidste chance!

Danmarks
Naturfredningsforening

Grundvandet

- Over halvdelen af alle aktive drikkevandsboringer er påvirket af menneskeskabte kemikalier.

Andel drikkevandsboringer med fund af **giftrester**

Fundandele i aktive vandværksboringer, data fra GEUS og Danmarks Naturfredningsforening.

DK's globale aftryk

- Import af sojabaseret dyrefoder
- Ca. 680.000 ha (>1/4 af DK's landbrugsareal)

Import til Danmark af oliekager og andre faste restprodukter fra udvinding af sojaolie (1000 tons)

2009	2012	2015	2018
1.438	1.427	1.749	1.707

© Luís Barreto / WWF-UK

Plads til naturen!

forening

- Etablering af flere selvforvaltende naturområder på mere end 1000 ha
- Genopretning af naturlig hydrologi

LANDAREAL	2022	2025	2030	2050
Strengt beskyttet natur	<1 %	5 % udpeget	10 % udlagt	20 % udlagt
Beskyttede områder	Ca. 12 %	15 %	20 %*	10 %**
Samlet beskyttet areal	Ca. 12 %	20 %	30 %	30 %

* inkl. arealer der ikke er natur endnu **fuldt konverteret til natur

* inkl. arealer der ikke er natur endnu **fuldt konverteret til natur

Multifunktionalitet

- **Arealdisponering – en kæmpe udfordring**; find synergi
 - Drikkevandsbeskyttelse
 - Næringsstofreduktion
 - VE-anlæg
 - CO2-binding
 - Skovrejsning
 - Klimatilpasning
 - Rekreative interesser
- **Ikke (nødvendigvis) i sig selv biodiversitetsfremmende** men kan være med til at levere areal til ”unyttighed” (natur)

Naturbaserede løsninger

Danmarks
Naturfredningsforening

*”Naturbaserede løsninger er tiltag, som **med udgangspunkt i naturen imødegår store udfordringer som klimaforandringer, forurening og sikring af vandressourcer, samtidig med at de gavner biodiversiteten.** Løsningerne vil ofte fokusere på bevarelse og genopretning af naturlige økosystemer og øget naturareal samt på de samfundsgoder, økosystemerne kan levere.”*

Landbruget er en nøglespiller...

DN ønsker:

- At min. 500.000 hektar landbrugsjord omlægges til natur, ekstensivering, drikkevandsbeskyttelse og skov.
- Konvertering til økologisk produktion af menneskeføde
- At vi halverer klima- og miljøbelastningen fra husdyrproduktionen i Danmark.
 - Det kan være ved færre dyr, nye fodertyper mm.
- At den Fælles Europæiske Landbrugspolitik (CAP) gøres betinget af klima-, natur- og miljøtiltag.

Landbruget er en nøglespiller...

DN ønsker:

- At der indføres en CO2-afgift for landbruget
 - Adfærdsregulerende, incitamentsfremmende; provenu tilbageføres erhvervet, for at understøtte omstillingen
- At landbruget bliver selvforsynende med foder
 - Bælgplanter, græs(protein) mm.
- At man ophører med anvendelse af sprøjtegift i vandindvindingsområder
 - Regulering, opkøb (om nødvendigt v. ekspropriation)

Væsentlige samfundsinteresser

- En levende og mangfoldig natur
- Rent grundvand
- Et vandmiljø i God økologisk tilstand
- En reduceret CO₂-udledning
- God dyrevelfærd
- Et fremtidigt landbrugserhverv, baseret på grundlæggende bæredygtighed
- Dét er den præmis, som morgendagens samfund bør indrettes på!

Udvikling – ikke afvikling!

- Samarbejde på tværs af samfundet
- Brug for sunde og bæredygtige fødevarer
- Brug for grønne kompetencer og dygtige bønder
- Brug for arbejdspladser og eksportindtægter
- = Brug for Landbruget!

FÆLLES LØSNINGER

- for natur og landbrug

Danmarks
Naturfredningsforening

Danmarks
Naturfredningsforening

Tak for ordet!